

ADP Novosti

PROSINAC 2021. | BROJ 44

 AD Plastik

TEMA BROJA

Goriva budućnosti |

	IZ PRVE RUKE 3 Za bolju budućnost!
	TEMA BROJA 4 Goriva budućnosti
	NOVOGODIŠNJI BLOG 6 Mladen Peroš
	IZ NAŠE BRANŠE 7 Industrijalizacija novog projekta Početak serijske proizvodnje Nadogradnja sustava Iskoristivost električne energije
	NOVOGODIŠNJI BLOG 9 Ivan Čupić
	ADP INFO KUTAK 10 Učimo s Courserom FMEA Adepeovski blagdanski ugođaj ADP Promocije
	NOVOGODIŠNJI BLOG 12 Leo Bočkaj
	ADP SANDUČIĆ 13 Pisali ste...
	NOVOGODIŠNJI BLOG 14 Matko Serdarević
	ADEPEOVCI 15 Kreativnost zagrebačke kvalitete
	NOVOGODIŠNJI BLOG 16 Mira Pavić Josip Divić
	ODGOVORNO U BUDUĆNOST 18 Mislimo danas na svoje sutra Nagrada HRIO u kategoriji velikih poduzeća COP 26

Šaljite nam zanimljivosti, prijedloge, savjete, fotografije, recepte, pjesme, ili ono čega se nismo sjetili, na e-adresu sanducic@adplastik.hr ili jednostavno ubacite u ADP Sandučić. Zajedno možemo bolje!

Urednica:
Lori Vitaljić

Uređivački odbor:
Sanja Drobac, Ivan Jurčević, Denis Miletić, Toni Štambuk

KOLUMNA

Za bolju budućnost!

Kakva izazovna godina je to bila za sve nas! Pandemija ne jenjava, izmjenjuju se oseke i plime, a naša industrija suočava se s jednom od najdubljih kriza u svojoj bližoj povijesti. Nitko od nas nije mogao predvidjeti koliko će se svijet promijeniti, a trebalo je ostati pribran, brzo reagirati, razumjeti i prilagoditi se. Hvala vam što ste u tome sudjelovali, bili angažirani i pomogli da postignemo više no što se činilo mogućim.

U blagdanskome raspoloženju, približavam se kraju ove nimalo jednostavne i nadasve zanimljive godine. Mada smo uspješno izdržali pritiske i savladali izazove s kojima smo bili suočeni, svi željno iščekujemo da ova pandemija i kriza konačno promijene svoj smjer.

Optimističnija očekivanja s početka godine nisu se, nažalost, ostvarila i kriza ne jenjava željenom brzinom. Iako su iznenađujuće dobri pokazatelji krajem 2020. ukazivali na znatno brži oporavak, nedostatak poluvodiča uvelike je poremetio operativne planove proizvođača automobila, a samim time i nas, njihovih dobavljača. Naizgled mali, ali iznimno važni, mikročipovi su prouzročili goleme probleme automobilske industriji. Proizvodni procesi i planovi značajno su smanjeni, ali iz ove će situacije cijela industrija sigurno izići snažnija i s puno naučenih lekcija.

Iskreno i duboko cijenim vaše zalaganje, trud i napore koje ste pokazali u ovim teškim vremenima posljednje dvije godine. Zbog vaše predanosti, strasti i neumoljivog nagona za prevladavanjem prepreka, uspjeli smo sigurno ploviti kroz poteškoće i izazove tržišta.

Promjene na tržištu su brze i na njih ne možemo utjecati, ali ih spremno i ustrajno trebamo dočekati, prigrliti nove izazove te biti dovoljno prilagodljivi i strpljivi. Ono na što možemo i moramo utjecati naša je izvrsnost, konkurentnost i kompetencije. U proteklom smo razdoblju svoje aktivnosti primarno usmjerili na zaštitu zdravlja i sigurnosti zaposlenika, ali i na razvoj svojih usluga i proizvoda te unaprjeđenje kvalitete kao ultimativnog cilja uspješnog poslovanja u budućnosti.

Ovo je istovremeno jedno od tehnološki najnaprednijih i najuzbudljivijih razdoblja u našoj industriji. Potrebe i očekivanja

krajnjih korisnika automobila sve su zahtjevnija, potrebno je udovoljiti iznimno visokim standardima sigurnosti, udobnosti i dizajna te sve strožim normama samoodrživih i ekološki prihvatljivih materijala. Novi modeli vozila neprekidno se razvijaju, dugoročni planovi su optimistični, a koliko je automobilska industrija spremna za novi uzlet govore i novi poslovi koje ugovaramo.

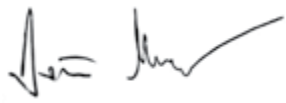
Unatoč neizvjesnostima na koje ne možemo utjecati, budućnost AD Plastik Grupe i automobilske industrije je sigurna. Nezahtjevnije je u ovim okolnostima prognozirati i predviđati točno vrijeme trajanja krize, ali njezin je kraj izvjestan i sigurno će biti generator ubrzanog rasta i razvoja naše kompanije i industrije u cjelosti. U nadolazećoj godini, trebamo biti usmjereni na razumijevanje problema i okolnosti kako bismo svojim kupcima pružili inovativna i prema budućnosti usmjerena rješenja. Moramo biti odlučni, uvijek pružiti sve od sebe i udružiti svoje snage kada su zahtjevi pred nama najizazovniji. Novu ćemo godinu dočekati s istom snagom i dinamikom, oprezno i prateći tokove tržišta, ali prije svega učeći na svojim pogreškama i uspjesima.

Samo zajedničkim radom možemo biti još učinkovitiji i konkurentniji u isporuci svojih proizvoda i usluga našim kupcima.

Iskreno i duboko cijenim vaše zalaganje, trud i napore koje ste pokazali u ovim teškim vremenima posljednje dvije godine. Zbog vaše predanosti, strasti i neumoljivog nagona za prevladavanjem prepreka, uspjeli smo sigurno ploviti kroz poteškoće i izazove tržišta. Vjerujem kako ćemo kraj ove krize dočekati jači i spremniji no ikad.

Pred vama je prilagođeno blagdansko izdanje naših ADP Novosti pa Vam za kraj svima od srca želim da predstojeće blagdane provedete u ljubavi, sreći i veselju sa svojim najmilijima. Neka Vam Nova godina donese zdravlje, sreću i mir te pregršt poslovnih i privatnih uspjeha i osmijeha.

Blagoslovljen Božić i sretna Vam Nova godina!

Marinko Došen, predsjednik Uprave

Goriva budućnosti

AD Plastik Grupa, kao eminentni razvojni dobavljač gotovo svih važnijih proizvođača automobila, kontinuirano zaprima pozitivne i optimistične signale za razvoj budućnosti autoindustrije. Neprekinute razvojne aktivnosti tijekom cijele pandemije i tehnološka ekspanzija u razvoju novih automobila, ukazuju kako će automobilska industrija uistinu doživjeti procvat po završetku krize.

Svjedočimo značajnim nastojanjima i aktivnostima razvijenih zemalja i globalnog gospodarstva da se maksimalno umanje utjecaji na klimatske promjene i samim time sačuvamo svoj planet za buduće naraštaje. Sve su oči uprte u razvoj i aktivnosti koje donose pozitivne promjene u ekološkom i tehnološkom smislu. U skladu s time, elektrifikacija vozila nameće se kao jedno od izvjesnih i najboljih rješenja budućnosti. Trenutno su električna vozila „spasitelji“ okoliša i neizbježna alternativa fosilnim gorivima. Automobilska se industrija sigurno razvija u tom smjeru i električna će vozila povećati značajno svoj udio na tržištu, ali ne možemo se ne zapitati jesu li to uistinu jedina i najbolja alternativna rješenja?!

Mada velika većina proizvođača automobila ulaže značajna sredstva i napore u razvoj električnih motora, postoje proizvođači koji razmišljaju i malo drugačije. Takve ćemo primjere nerijetko pronaći u svijetu superautomobila. Tako McLaren, sa svojim modelom P1, smatra kako superautomobili sutrašnjice ne bi trebali biti isključivo na struju. Naprotiv, oni misle kako motori s unutaršnjim izgaranjem imaju budućnost, samo ne u kombinaciji s fosilnim gorivima. McLaren planira izraditi prototip automobila kojeg bi pokretao motor pogonjen sintetičkim gorivom. Takav bi motor smanjio negativan ekološki utjecaj i emisiju štetnih plinova, a istovremeno bi umanjio problem odlaganja baterija kao izvora energije. Još bolji učinak bio bi postignut ukoliko bi se goriva proizvodila pomoću ekološke solarne energije. Sličan je pristup i s korištenjem biogoriva, primjerice etanola koji se proizvodi iz biljnih izvora kao što su šećerna repa, pšenica ili kukuruz te izaziva znatno manja onečišćenja od klasičnih goriva. Litra etanola ispušta 75 posto manje stakleničkih plinova od litre benzina.

Jedan od primjera je i biodizel, koji se također proizvodi od prirodnih materijala poput biljnih i jestivih ulja ili životinjske masti pa samim time nudi niz ekoloških prednosti. Obnovljiv je i biorazgradiv te

omogućuje značajno smanjenje stakleničkih plinova. U usporedbi s dizelom, smanjuje emisije stakleničkih plinova do 80 posto tijekom svog životnog ciklusa. Važno je napomenuti kako se ova biogoriva koriste isključivo kao dopuna konvencionalnim gorivima, poput benzina.

Jedan dio proizvođača automobila nije uložio sve karte u vozila na električni pogon, nego istovremeno kontinuirano rade i na razvoju drugih rješenja. U toj se skupini posebno ističu Daimler, Volvo, Toyota, Honda i Hyundai sa svojim istraživanjima vodikovih ćelija kao pogonskih goriva. Strogo tehnički gledano, automobili s vodikovim ćelijama kao pogonskim gorivom također su električni automobili.

Razlika je što kod takvih vozila elektromotor ne dobiva energiju iz baterije, već iz vodikovoga članka. U njemu se odvija kemijska reakcija između vodika i kisika, pri čemu nastaje struja koja pokreće motor i to bez emisije štetnih plinova. Vodikovi članci, na prvi pogled, imaju ogromne prednosti. „Punjenje rezervoara“ traje par minuta, a domet je znatno veći nego kod automobila na baterije. Ovo potonje je posebno važno u kamionskom prijevozu gdje bi vodik mogao imati veliku logističku prednost.

Vodena para kao jedini ispušni plin, veliki domet i brzo punjenje goriva, karakteristike su prema kojima vodik uistinu zvuči kao pogonsko gorivo budućnosti.

No, ova tehnologija također ima svoje loše strane. Ponajprije je to cijena vozila koja doseže više razine nego kod običnih električnih automobila, najviše zbog skupe tehnologije izrade ćelija i sigurnosnih standarda, s obzirom na zapaljivost vodika.

Nedostatak energetske iskoristivosti cjelokupnog životnog ciklusa vodikovih ćelija je i u tome da se vodik ne može jednostavno eksploatirati iz prirodnog nalazišta. Potrebno ga je proizvesti i to uz utrošak energije. Nakon što se proizvede, mora biti komprimiran ili ukapljen, transportiran do crpke i poslije se pretvara u struju kako bi pokretao automobil. U tom procesu dolazi do velikih gubitaka energije pa je trenutno najbolji scenarij dobivanja vodika iz vode, poznatim postupkom elektrolize. Predviđa se kako će upravo elektroliza biti glavni način dobivanja vodika, jer se može koristiti ekološki proizvedena električna energija iz obnovljivih izvora.

Budući da mnogi obnovljivi izvori energije ne mogu pratiti dnevna ili sezonska

vršna opterećenja potrošnje energije, javlja se potreba za spremnikom energije. S druge strane, energiju je nerijetko potrebno prenijeti s mjesta proizvodnje na mjesto potrošnje te se stoga javlja potreba za nosiocem energije. U oba se slučaja vodik nameće kao rješenje problema. Isto tako, vodik ulazi u konkurenciju s biogorivima za zamjenu fosilnih goriva u sektoru transporta, koji čini trećinu potrošnje energije u razvijenim zemljama.

No, treba napomenuti kako se za proizvodnju velikih količina vodika neće moći brzo osigurati dovoljne količine energije iz obnovljivih izvora pa će se on jednim dijelom proizvoditi kao i do sada, rasplinjavanjem prirodnog plina. Kada ekonomija vodika bude već dovoljno razvijena, obnovljivi izvori električne energije bit će pretežiti opskrbljivači energijom. Suština je što veća i direktna iskoristivost sunčeve energije, a vodik je vrlo pogodan medij (akumulator) za takav postupak. Sunce šalje na zemlju nekoliko tisuća puta više energije od one koja se na zemlji ukupno troši. Stoga vodikova ekonomija, temeljena na obnovljivoj energiji, može dovesti

do pravog rješenja problema energije na našem planetu. To se savršeno uklapa u globalne programe održivog razvoja, zar ne?!

Dakle, pretvorbom energije obnovljivih izvora u energiju vodika, dobiva se izvanredna mogućnost akumuliranja i transporta. U tom je smislu značenje vodika prepoznato i uvršteno u nacrt „Strategije energetskog razvoja Republike Hrvatske do 2030. godine s pogledom na 2050. godinu“, kao i u nacrt „Integriranog energetskog i klimatskog plana“.

Sunce šalje na zemlju nekoliko tisuća puta više energije od one koja se na zemlji ukupno troši. Stoga vodikova ekonomija, temeljena na obnovljivoj energiji, može dovesti do pravog rješenja problema energije na našem planetu.

Električni automobili na baterije ipak imaju svoje nedostatke i nisu u potpunosti ekološki, čak ni u slučaju dobivanja struje samo iz obnovljivih izvora. U samoj proizvodnji baterija nastaje velika količina ugljičnog dioksida (CO₂), a za njihovu proizvodnju upotrebljavaju se i rijetki elementi poput litija ili kobalta koje je teško eksploatirati, a njihovim se eksploatiranjem također zagađuje okoliš. Ogroman izazov, o kojem se trenutno nedovoljno govori, bit će zbrinjavanje i recikliranje baterija na kraju životnog vijeka. Postoji još jedan faktor koji može presuditi u ovoj utakmici, uz regulatore tržišta, a to je rasprostranjenost mreže punionica, gdje su „strujaši“ u značajnoj prednosti s obzirom na postojeću infrastrukturu.

Budućnost u pogledu zastupljenosti pogonskih goriva uistinu je neizvjesna. Sigurno je samo kako se fosilna goriva, polako, ali sigurno, izbacuju iz korištenja. Nasljednika će vjerojatno biti više, pitanje je samo kakvi će biti omjeri zastupljenosti. Bez obzira na vrstu pogonskih goriva, automobili budućnosti sve su laganiji i uvijek će trebati odbojnice, obloge ili rukohvate. AD Plastik Grupa će, kao i do sada, sigurno iznaći najbolja rješenja za svoje kupce i krajnje korisnike, na zadovoljstvo svih svojih dionika.

Ivan Jurčević

Mladen Peroš

član Uprave za prodaju i projekte

Dragi adepeovci,

vjerujem kako ćete se svi složiti, posebice oni koji su već duže vrijeme u našoj kompaniji, kako je ovo jedna od izazovnijih poslovnih godina s kojom smo se susreli u svojoj bogatoj i turbulentnoj povijesti. Mada nismo baš tako očekivali, 2021. svojim je neizvjesnostima uspjela nadmašiti i prošlu godinu, u kojoj je nenadano suočavanje s pandemijom zaustavilo gotovo cijeli svijet. Kolike će posljedice ona izazvati na tržištu bilo je gotovo nemoguće predvidjeti.

Tako smo se, osim s pandemijom koja nikako da se zaustavi, ove godine suočili s nedostatkom poluvodiča na globalnom tržištu koji je na automobilskom tržištu napravio pravu pomutnju. Novi modeli vozila koriste sve više poluvodičkih sklopova, a istovremeno se tijekom pandemije povećala proizvodnja i potražnja različitih elektroničkih naprava, što je poremetilo ustaljene tokove i narudžbe. Kriza s poluvodičima posljedično je smanjila i naše proizvodne volumene jer su proizvođači automobila bili primorani privremeno zaustavljati svoje proizvodne procese. Bio je to ozbiljan udarac za automobilsku industriju, a poslovanje su dodatno otežavali problemi u nabavi, rast cijena sirovina, energenata i logističkih troškova.

Problemi s poluvodičima inicirani su pojavom pandemije, ali razlozi eskalacije ovog problema su višeslojni pa je samim time za njihovo otklanjanje potreban nešto duži vremenski period. Današnja je procjena, temeljena na različitim izvorima unutar same industrije, kako će se ovi problemi prenijeti i u sljedeću godinu sa sve manjim amplitudama do njezinog kraja.

Unatoč svemu navedenom, očuvali smo svoju poziciju na tržištu, ugled i povjerenje kod svojih kupaca te likvidnost kompanije. Na vrijeme smo poduzeli odgovarajuće mjere kojima smo donekle umanjili poremećaje, vodeći pritom računa o sigurnosti i zdravlju svojih zaposlenika te očuvanju što većeg broja radnih mjesta. Sigurni smo kako će automobilska industrija imati nagli skok po završetku ove krize i kao kompanija želimo u

potpunosti spremni dočekati taj uzlazni val. Tijekom posljednje dvije godine naše su se prodajne i projektne aktivnosti odvijale bez većih zastoja i sudjelovanje u različitim pregovorima s proizvođačima automobila vezano za nove modele vozila, potvrđuje nam, na neki način, tezu kako se cijela industrija priprema za veliki uzlet.

U ovoj smo godini ugovorili nove poslove u vrijednosti od preko 150 milijuna eura, od čega gotovo 80 milijuna eura na europskom i 72 milijuna eura na ruskom tržištu. Neki od ugovorenih poslova strateški su iznimno važni jer pridonose daljnjoj diversifikaciji bogatog portfelja naših kupaca te našoj prepoznatljivosti u razvoju i proizvodnji kompleksnih modula s dodanom vrijednošću. To sigurno ne bi bilo moguće bez zajedničkih napora i angažmana svih „kotačića“ u našem lancu, koji čine efikasnu i kupcima prepoznatljivu AD Plastik Grupu. Trebamo biti ponosni na svoja postignuća, komplementarna znanja, zajedništvo i međusobno uvažavanje. Samo stalnim unaprjeđenjima, sebe i okruženja u kojem djelujemo, možemo odgovoriti ovakvim tržišnim izazovima i pridonijeti razvoju poslovanja naše kompanije.

U Europi je prodaja automobila posljednjih nekoliko mjeseci zabilježila pad, primarno zbog nedostatka samih vozila uslijed krize s čipovima. No, kumulativno je rezultat za prvih deset mjeseci bolji od prošlogodišnjeg. AD Plastik Grupa proizvodi dijelove za sedam vozila koja se nalaze na popisu deset najprodavanijih u Europi, što govori u prilog kvaliteti portfelja naših kupaca. Jednako tako, liste čekanja za većinu modela iz tog portfelja, od najmanje šest mjeseci, dovoljan su razlog za optimizam.

Na ruskom je tržištu situacija neznatno drugačija jer kriza se prelijeva s manjim odmakom. Nedostatak poluvodiča za sada je u manjoj mjeri pogodio vodeće ruske proizvođače automobila pa su zastoji u proizvodnji bili nešto kraći. Razlozi su možda u manjim količinama poluvodiča koji se ugrađuju u vozila ili boljim političkim odnosima Rusije i zemalja koje

u najvećoj mjeri proizvode toliko tražene mikročipove, ali razvidno je kako većina vodećih brendova u Rusiji očekuje ipak manji rast prodaje u odnosu na godinu ranije. AD Plastik Grupa proizvodi dijelove za sedamnaest vozila s popisa dvadeset i pet najprodavanijih na tom tržištu. Unatoč tome, za povratak na brojke prije početka pandemije, još ćemo neko vrijeme morati pričekati.

Vjerujem kako će naša strategija, znanje, angažman, fleksibilnost i duh zajedništva očuvati kompaniju od svih izazova s kojima smo suočeni, kako bismo zajedno dočekali potpunu stabilizaciju poslovanja i ponovni uzlet naše industrije. Pred nama su sigurno bolja vremena, a na nama je da ih strpljivo i spremno dočekamo.

Ovom se prilikom želim zahvaliti svim zaposlenicima AD Plastik Grupe na doprinosu u prevladavanju svih poteškoća s kojima smo se susreli. Svima želim puno zdravlja, sreće, uspjeha i mira u godini koja dolazi. Uživajte u nadolazećim blagdanima sa svojim bližnjima i želim Vam blagoslovljen Božić i sretnu Novu godinu.

Industrijalizacija novog projekta

U duhu nadolazećih blagdana, tvornica u Togliattiju dobila je „poklon“ o kojem svaka tvornica mašta – stižu nam alati i oprema za novi projekt. Nije to bilo kakav projekt, već najveći na našoj lokaciji u posljednjih šest godina kojim su obuhvaćene tri tehnologije.

Proizvodnja obloga krova termoformiranjem tako je dobila dva nova proizvoda zbog kojih se, osim standardnih alata i opreme za kontrolu, uvodi nova tehnologija kontrole krovova na probijanje ljepila kroz tekstil lica. Ona radi po principu osvjetljavanja krovova UV svjetlom te istovremeno snimanja kamerom. Računalnom obradom slike detektira se probijanje ljepila i definira status krova.

Na ovom projektu nastavljamo proizvoditi statičke brtve prema posljednjoj tehnologiji uvedenoj prije dvije godine. Riječ je o strugačima stakla, ojačanih aluminijskim profilom, koji osim standardnih operacija rezanja i brizganja kutova prolaze kroz proces 3D krivljenja. Kako bismo uspješno odgovorili izazovima serijske proizvodnje i nadolazećih projekata, odjel proizvodne tehnologije postao

je bogatiji i za dva nova, perspektivna i mlada tehnologa na ovom području. **Vladimir Zelepukhin** i **Vladimir Makeev** velikim koracima, te svojim svakodnevnim trudom i zalaganjem, osvajaju novu tehnologiju i pomažu svojim kolegama u svakodnevnim aktivnostima.

Injekcijsko prešanje u ovom projektu nazgled nema toliko izazova kao prethodno navedene tehnologije, ali pokretanje 49 novih alata veliki su zalogaj u organizaciji serijskih i projektnih aktivnosti kako bi sve bilo spremno na vrijeme. Osim što će alati kapacitirati sve grupe brizgalica u tvornici, ukazala se potreba za novim strojevima pa za uspješnu realizaciju projekta osvajamo novu brizgalicu od 2300 tona kojom se ujedno povećavaju mogućnosti tvornice za buduće nove poslove.

Najveći izazov bio je odabrati voditelja industrijalizacije ovako velikog projekta jer njegova je zahtjevnost prevelika za jednu osobu. Unatoč izvrsnom radu kolege **Farkhoda Rakhatkulova**, odlučili smo okupiti tim ljudi koji će voditi industrijalizaciju kako bismo bili sigurni u uspješ-

nu realizaciju svakog segmenta. Tehnologica proizvodnje netkanog tekstila **Maria Bem**, zbog svojih organizacijskih vještina, ustrajnosti i komunikativnosti, dobila je priliku za karijerni razvoj i s velikim zadovoljstvom prihvatila voditi industrijalizaciju obloga krova, uz svoje tekuće aktivnosti. Kao voditelj industrijalizacije statičkih brtvi angažiran je specijalista upravo iz tog područja **Nedjeljko Bobanac**. On je najiskusniji član ove tehnologije koji je vodio i izmjene u serijskoj proizvodnji pa se time nametnuo kao najbolji izbor u tom dijelu projekta.

Svi članovi timova na lokaciji i u razvoju aktivno rade na pokretanju opreme te puni radnog entuzijazma s nestrpljenjem očekujemo dolazak ostalih alata i opreme. Sigurni smo kako ćemo zajedničkim radom savladati sve prepreke na putu, na zadovoljstvo sviju nas, a prije svega našeg kupca.

Vama svima, dragi naši čitatelji, od srca želimo čestit Božić i sretnu Novu Godinu.

Jakov Bartulović

Početak serijske proizvodnje

Mada se tijekom cijele ove godine bilježi pad proizvodnje kod gotovo svih proizvođača automobila uslijed nedostatka poluvodiča, krajem listopada u našoj je solinskoj tvornici započela serijska proizvodnja za novog kupca. Solin i Zagreb zajednički proizvode dijelove eksterijera petih vrata, a industrijalizacija je sačinjena od više segmenata proizvodnih procesa ovog projekta. Potrebno je zadovoljiti sve uključene tehnologije, od injekcijskog prešanja, dvokomponentnog injekcijskog prešanja, vibracijskog zavarivanja te montaže samoljepivih traka, spužvica i ostalih sastavnih dijelova. Izazovan je to zadatak za voditelja industrijalizacije **Duju Bobana**, posebice ako uzmemo u obzir kako je ovo novi kupac solinske tvornice.

Prije početka same serijske proizvodnje, u Solinu su uloženi veliki naponi kako bi se zadovoljili visoki standardi kvalitete ovog kupca. Svi proizvodi eksterijera i estetski su zahtjevni, a niti najmanje odstupanje od zahtjeva kupca nije prihvatljivo. Ukrasna obloga iznad tablice petih vrata brizga se Solinu, a bojenje se realizira direktno kod kupca. To je izni-

mno zahtjevan proces i kvaliteta takvog poluproizvoda mora biti izrazito visoka.

Postizanju odgovarajuće razine kvalitete prethodilo je puno komunikacije s kupcem, a usuglašavanja graničnih nivoa kvalitete odrađivala su se kroz nekoliko iteracija. Vjerujemo kako smo otklonili

sve izazove koje novi početak serijske proizvodnje uobičajeno donosi, te naše isporuke s veseljem putuju prema proizvodnim linijama kupca, zadovoljavajući sve potrebne standarde kvalitete.

Ivan Barišić

Nadogradnja sustava

Tijekom prošle godine ustanovili smo neophodnost nadogradnje, odnosno modernizacije alata za EDI razmjenu podataka s našim poslovnim subjektima i već na samom početku ove godine pokrenute su intenzivne pripreme. Suradnjom naših internih službi informatike i centralne logistike s tvrtkom Data Interchange pripreme su uspješno odrađene i već u drugom tromjesečju započela je implementacija zadnje generacije poslovnih sustava Odex i Darwin.

Odex je informatički sustav za elektronsku razmjenu podataka s kupcima i dobavljačima, a završetak cjelovite migracije s verzije 2 na verziju 4 ovog sustava planira se u ožujku sljedeće godine. Rad na ovom zahtjevnom projektu traje već nekoliko mjeseci tijekom kojih je održan cijeli niz intenzivnih radionica s projektantima Data Interchangea. Kroz novi je sustav trebalo definirati oko 30 poslovnih partnera i njihovih elektronskih podataka za razmjenu, te više od 1300 različitih procedura za automatsko zaprimanje i slanje podataka. Početkom studenog započela je migracija prvog kupca koji je uspješno prebačen na novo okruženje. Migracija se nastavila pojedinačno po kupcima, a ukoliko je kupac ujedno i dobavljač AD Plastika, to migraciju čini složenijom. Dinamiku migracije diktira potvrda ispravnosti rada sustava svakog

pojednog partnera prebačenog na novo okruženje.

Darwin je pak informatički sustav za pregled EDI narudžbi od kupaca, izradu isporuka, kreiranje etiketa te slanje elektronskih otpremnica kupcu. U definiranje zahtjeva za poboljšanje ovog poslovnog sustava prema standardnim zahtjevima kupaca, aktivno je uključen odjel logistike. Nadogradnja poslovnog sustava odvija se tako da služba informatika osigurava testno okruženje za novu verziju, nakon čega služba logistike može započeti s testiranjem. U postupak testiranja aktivno su uključene solinska i zagrebačka služba PIO pod vodstvom kolegica **Helene Cvitković** i **Anamarije Paraman**,

a uz podršku kolegica **Maje Buzdovačić** i **Nikoline Lukin Vrcan**. Po završetku migracije očekujemo kako ćemo ostvariti pretpostavke za kvalitetniji i pouzdaniji rad sa svim poslovnim partnerima, a prvenstveno sa svojim kupcima.

Modernije verzije poslovnih sustava unaprijedit će alate za rad logističkih službi u elektronskoj komunikaciji s kupcima. Iznimno je to važno za logistički rejting i rejting AD Plastik Grupe uopće, s obzirom da i najmanje greške u razmjeni podataka utječu na ukupnu logističku ocjenu i status dobavljača u očima svojih kupaca.

Maja Buzdovačić

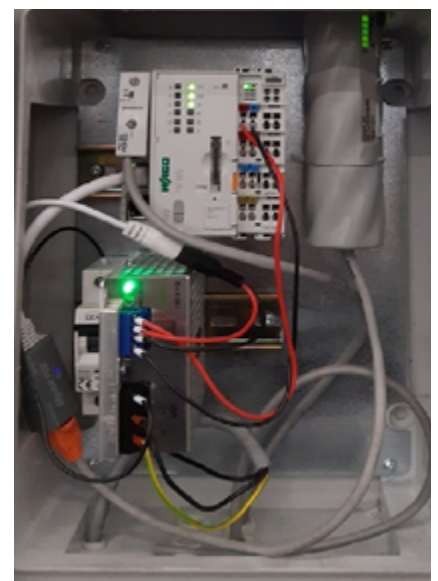

Iskoristivost električne energije

Mjerenje iskoristivosti električne energije u objektima i pogonima odavno je bilo u planu AD Plastik Tisze, a ove je godine konačno i ostvareno. Zakonski su nas propisi ponukali da ubrzamo realizaciju jer nas obvezuju na takvo mjerenje u sustavima kapaciteta većim od 50 kW. Implementirani sustav mjerenja prilagodili smo ne samo za mjerenje pogona s kapacitetom većim od 50 kW, već i za mjerenje glavnog napajanja i svih strojeva za proizvodnju, uključujući i strojeve za hlađenje i mljevenje sirovine. Stvorili smo četrdeset mjernih točaka, a u budućnosti taj broj želimo povećati i proširiti mjerenje na urede i ostale prostorije. U interesu optimizacije troškova, interni je tim procesnih inženjera samostalno izveo implementaciju sustava bez uključivanja vanjskih suradnika.

Mjerni instrumenti preko bežične veze komuniciraju s centralnim serverom na kojem radi softver za analitiku. Korištenje softvera je jednostavno, *user friendly*, a kroz internetski pretraživač kolege mu lako mogu pristupiti, potom i kreirati specifične izvještaje, ovisno o tome koje aspekte pojedinog pogona žele analizirati. Podaci se prikazuju kroz grafikone i na taj se način potrošnja, odnosno trošak električne energije, lako mogu pratiti na svakoj pojedinoj mornoj točki i to nekoliko dana unazad. Praćenjem potrošnje električne energije mogu se ostvariti velike uštede u budućnosti, a smanjenom potrošnjom ujedno dokazujemo svoje opredjeljenje prema društveno odgovornom poslovanju.

Pál Németh

Ivan Čupić

član Uprave za proizvodnju, logistiku i kvalitetu

Dragi adepeovci,

Tekuća 2021. još je jedna vrlo izazovna godina. Mnogi su očekivali, a još više njih se nadalo, kako će se problemi s koronom smanjiti ili u potpunosti nestati tijekom ove godine. Ali, to se nije dogodilo. Korona je još uvijek prva i najvažnija vijest u cijelom svijetu te ona i dalje najviše utječe na globalnu ekonomiju. Ona je i osnovni uzročnik lošijeg poslovanja globalne auto industrije koja je dovela do zatvaranja pojedinih regija i tvornica. Ova zdravstveno ekonomska kriza pokazala je veliku ranjivost EU sustava, što se posebno pokazalo u autoindustriji. Globalizacija, utrka za većom zaradom te preseljenje tehnologija i proizvodnje na istok, uzrokovali su nedostatnost vlastitih kapaciteta za ključne poluproizvode i proizvode neophodne u autoindustriji.

Nedostatak pojedinih komponenti, prvenstveno čipova i poluvodiča, doveli su do povremenog gašenja ili smanjenja proizvodnje kod svih proizvođača automobila. Posljedično, pale su narudžbe i realizacija proizvodnje u tvornicama dobavljača, pa tako i AD Plastik Grupe. Nažalost, u ovom gospodarskom sektoru to nije malen pad. Uz navedeno smanjenje prihoda zbog pada realizacije prodaje, uzrokovano smanjenjem narudžbi kupaca, značajni poremećaji nastali su i na troškovnoj strani proizvodnih procesa.

Naime, uslijed zdravstveno ekonomske krize pojavljuje se nedostatak sirovina na tržištu i samim time značajno povećanje njihovih cijena. Istovremeno, pojavljuju se poremećaji u transportnim tokovima, što prati rast cijena prijevoza sirovina i gotovih roba, a došlo je i do rasta cijena energenata, električne energije i plina. Sve navedeno značajno poskupljuje proizvodne procese pa uz smanjene prihode dodatno otežava poslovanje.

Kako bismo održali svoje poslovanje u ovim nimalo lakim uvjetima, AD Plastik Grupa prilagođava troškove poslovanja novonastalim uvjetima. Smanjenje

rashoda na svim područjima, odnosno troškovna efikasnost, trenutno su nužan uvjet opstanka većine kompanija u svijetu, pa tako i AD Plastik Grupe. Svoje održivo poslovanje temeljimo na svojim zaposlenicima, koji su se i u ovoj zdravstveno-ekonomskoj krizi pokazali kao ključan faktor. Svojom lojalnošću, kompetencijama i ponašanjem svakodnevno pokazuju kako se upravlja i radi u otežanim uvjetima poslovanja.

Posebno želim istaknuti savjesno i odgovorno ponašanje naših zaposlenika vezano za poštivanje epidemioloških mjera propisanih ADP COVID 19 Protokolom. Pridržavanjem propisanih mjera, osigurali smo nesmetano odvijanje proizvodnih procesa u svim našim tvornicama. Od početka pandemije nismo imali niti jedno zaustavljanje proizvodnih procesa s naše strane i sve isporuke su stizale na vrijeme. Koristim ovu priliku da zahvalim svim našim zaposlenicima na razumijevanju i disciplini jer uspješno održavati proizvodnju u ovim teškim okolnostima na osam lokacija, u pet zemalja, uistinu je veliki uspjeh.

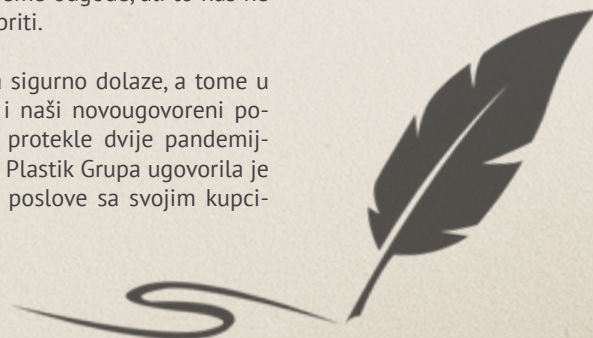
Kako svakoj krizi dođe kraj, tako će i ovoj, a bolja se vremena lagano naziru. Dosta veliki rast BDP-a u većini zemalja, najviša vrijednost indeksa najvažnijih svjetskih burzi, velika potražnja za svim vrstama roba, već sada su naznake bolje budućnosti. Novosti vezane za koronu ne jenjavaju pa svako toliko uspore te zamahe ili ih na neko vrijeme odgode, ali to nas ne smije obeshrabrati.

Bolja vremena sigurno dolaze, a tome u prilog govore i naši novougovoreni poslovi. Tijekom protekle dvije pandemijske godine AD Plastik Grupa ugovorila je višemilijunske poslove sa svojim kupci-

ma na europskom i ruskom tržištu, što je garancija za blisku budućnost. Naš je zajednički zadatak da tu blisku budućnost dočekamo što spremniji, sa što manje ožiljaka i da očuvamo ključne resurse, osiguramo kompetencije te održimo jako dobre odnose s našim poslovnim partnerima. U vrijeme smanjenje realizacije proizvodnje, aktivno radimo na poboljšanjima u našim poslovnim procesima, s ciljem povećanja učinkovitosti i konkurentnosti. Naš cilj je što spremnije dočekati nove zahtjeve kupaca i puno veću kapacitiranost svojih proizvodnih procesa.

Želim Vama i Vašim obiteljima čestit Božić i sretnu Novu 2022. godinu!

Učimo s Courserom

S prvim smo se paketom licenci u travnju ove godine priključili Courseri, online obrazovnoj platformi koja nudi tečajeve i obrazovne programe najboljih svjetskih sveučilišta i tvrtki. Osmišljeni su kao pomoć zaposlenicima u osiguravanju njihovih novih poslovnih uloga ili napredovanja, a od 2017. u svojoj ponudi imaju i potpune magisterije.

Tečajevi na Courseri traju otprilike četiri do dvanaest tjedana, s jednim do dva sata video predavanja tjedno. Osim predavanja, znanje se usvaja i kroz kvizove, tjedne vježbe i ocjenjivanja, a u nekim programima postoje završni projekti ili ispiti. Predavanja se mogu slušati u bilo kojem terminu putem računala ili mobilne aplikacije, a nekoliko adepeovaca koji su koristili ovu platformu, podijelili su s nama svoja iskustva.

„Povrh toga što volim učiti i zanimaju me teme vezane uz moj posao, jako mi

se sviđa što je sve na engleskom jeziku. To me dodatno motivira na učenje i razmišljanje na engleskom jeziku pa je korist dvostruka.“, istaknula je **Maša Parat**, koordinator financija.

„Uspješno sam završio više različitih tečajeva i specijalizacija te imam želju započeti s učenjem još nekih. Sviđa mi se način učenja koji se sastoji od videozapisa, tekstova, kvizova i raznih projekata kojima pristupam prema mom odabiru i raspoloživom vremenu. Najbolji utisak na mene je ostavio predavač s tečaja o pregovaranju, koji je afirmirani poduzetnik i pregovarač NBA lige.“, rekao je **Ante Pezelj**, koordinator prodaje.

„Mislim kako svatko može pronaći zanimljive ili korisne teme na Courseri. Učenjem različitih programa, s raznih sveučilišta diljem svijeta, na neki način otvaraju se širi vidici i razmišljanja. Osim toga, samostalno upravljate svojim

vremenom i odlučujete kada i što učite. Takve programe svakako treba poticati“, kazao je **Vedran Vuković**, pomoćnik direktora RJ Solin.

Ukoliko ste zainteresirani za učenje na Coursera platformi javite se odjelu ljudskih resursa na adrese elektroničke pošte: **karla.bozic@adplastik.hr** i/ili **kresimir.mikulandra@adplastik.hr**. Rado ćemo porazgovarati o vašim interesima i osigurati vam licencu u narednom razdoblju.

FMEA

FMEA (Failure Mode and Effect Analysis) poznati je svjetski alat kvalitete čija analiza potiče na racionalno, fokusirano, logičko i analitičko razmišljanje. Za svaki korak procesa, aktivnosti i značajku proizvoda ili usluge, usmjerava nas uvidjeti moguće pogreške, što se tada događa, kolika je šansa da se to dogodi, utvrđivanje potencijalnih posljedica i njihovu ozbiljnost. Zatim slijedi analiza (ne)postojeće kontrole te ideja što učiniti kako bismo eliminirali, smanjili i lakše detektirali rizike te ih stavili pod nadzor. Ovim alatom nastojimo predvidjeti i izbjeći nepoželjne situacije ili karakteristike proizvoda ili usluga.

Mnoge informacije koje ulaze u FMEA proces oslanjaju se na svakodnevno iskustvo zaposlenika, a njihovim znanjem, iskustvom i angažmanom osigurava se pouzdanost podataka. Upravo zato redovito provodimo edukacije zaposlenika o navedenom procesu pa je tako nedavno u Splitu održana dugo očekivana FMEA - Training Harmonised AIAG-VDA radionica QFD Engineering Consultinga. Polaznici radionice bili su: **Duje Tudor, Darko Kulenović, Uroš Pavlović, Mario Lekić, Kresimir Banjan, Marijo Smoljić, Ivan Brzica**,

Vedrana Vučenović, Dujo Boban, Marko Blažanović, Marijan Klarić i Amel Musić.

„Iako sam već upoznat s navedenom temom i ovaj alat redovito koristim u svakodnevnom radu, uvijek je zadovoljstvo poslušati stručnjake. Dvodnevni smo teorijski dio treći dan prenijeli u praksu i za mene je to odličan koncept edukacije. Vrlo je bitno dobro upoznati FMEA te steći iskustvo u primjeni.“, kazao je **Ivan Brzica**, inženjer razvoja procesa.

FMEA predstavlja “živi” dokument koji se treba mijenjati zajedno s promjenom procesa i proizvoda. U suprotnom, neće biti koristan. Potrebno je paziti na ocje-

njivanje i kriterije te tko ih provodi - preporuča se da to bude tim koji se oko toga treba usuglasiti. Oslanjanje isključivo na tzv. rizični prioritet, bez poznavanja konteksta, može biti kontraproduktivno jer interpretacija rezultata može biti subjektivna. FMEA svoje zaleđe ima u stvarnim podacima koji će potvrditi ono što se nalazi u tablici.

„Bila je ovo vrlo korisna edukacija s primjerima iz realnih proizvodnih procesa, a predavači su vrlo susretljivi. Nadam se kako ću i u budućnosti sudjelovati na sličnim edukacijama.“, rekao je **Marjan Klarić**, tehnolog proizvodnje.

Adepeovski blagdanski ugođaj

Zagreb 2

Togliatti

ADP PROMOCIJE

KRALJIĆ NEVEN
RUPČIĆ KRISTIJAN
SARIĆ JOSIPA
LONČAR MARIN
KURGAN EKATARINA VIKTOROVNA
VESELSKAYA VALENTINA VASILIEVNA
MAJER DMITRI VLADIMIROVIČ
FEOKTISTOVA GALINA IGOREVNA

- Tehnolog održavanja
- Radnik proizvodnje
- Pripravnica – ADP Starter
- Koordinator financija
- Specijalistica pripreme proizvodnje
- Radnica proizvodnje
- Operater proizvodnje
- Specijalistica za standardizaciju

- > Inženjer razvoja alata
- > Električar-elektroničar
- > Koordinatorica prodaje
- > Rukovoditelj financija
- > Predradnica smjene
- > Specijalistica pripreme proizvodnje
- > Poslovođa za analize, planiranje i popravke
- > Inženjerka standardizacije

Leo Bočkaj

pomoćnik Uprave za istraživanje i razvoj

Drage kolegice i kolege,

svjedoci smo vrlo zahtjevnog i izazovnog razdoblja u povijesti čovječanstva. Pandemija koja nas je pogodila, preko noći je izmijenila mnoga pravila igre. Nešto što nam je svima bilo normalno, promijenilo se i postalo znatno drukčije, toliko da smo u svoj svakodnevni govor uveli i pojam „novo normalno“. Sada, s odmakom od skoro dvije godine, mogu reći kako smo se prilagodili novonastaloj situaciji.

Poremećaji u logističkim tokovima, transportu sirovina, proizvođača i mobilnosti ljudi stavili su nas osobno, ali i kao kompaniju pred vrlo zahtjevne izazove. Projekti su se produžili, proizvodnja usporila, ali AD Plastik Grupa ustrajno ide dalje. Vjerujem istinski u staru izreku kako poslije kiše uvijek dolazi sunce, njegove se zrake već naziru.

Možemo s ponosom reći kako AD Plastik Grupa raste iz dana u dan. U protekloj godini ugovorili smo nekoliko vrlo zahtjevnih poslova koji nam daju za pravo vjerovati u sebe i biti optimističnima.

Ugovorili smo poslove razvoja odbojnika na kojima smo, zajedno s odabranim partnerima, po prvi puta nositelji kompletnog razvoja proizvoda i procesa modula odbojnika. Kompleksnost ovog projekta dodatno se ističe u homologacijskim zahtjevima koje treba ispoštovati pri samom razvoju novog vozila. Do sada smo dokazali svoju izvrsnost u industrijalizaciji i proizvodnji, a sada imamo priliku dokazati svoje kompetencije razvojnog dobavljača za ovako velike i složene proizvode.

Usvojili smo proizvodnju spojlera za novog kupca, vrlo zahtjevnog proizvoda koji je plod našeg vlastitog razvoja. Industrijalizacija velikog projekta u našoj tvornici u Togliattiju, na kojem smo također dobar dio proizvoda razvijali vlastitim znanjem i resursima, nešto je što će obilježiti kraj 2021. i početak slijedeće godine. Ugovaranje novih poslova razvoja i proizvodnje brtvi za novo vozilo na ruskom tržištu, osigurava nam kontinui-

tet u nama važnoj tehnologiji ekstruzije. Planirana realizacija i investicije koje će uslijediti dodatno će unaprijediti ovu našu rusku tvornicu.

Industrija kojoj pripadamo i proizvodi koje radimo nisu jednostavni. Posljednjih se godina situacija u našoj branši ubrzano mijenja. Utjecaj emisija CO₂ na naš planet nešto je od čega ne možemo i ne želimo okretati glavu.

Utjecajem na poslovanje i na cjelovito tržište automobila, otvaraju se i nove prilike za kompaniju poput naše. Automobili više nisu nužno naše vlasništvo, događaju se značajne promjene u našim navikama i obrascima mobilnosti koje automobile, iz nečega što posjedujemo, pretvaraju u nešto što koristimo kada i koliko trebamo te dijelimo s drugima. Tako se na tržištu otvara prostor za nove modele vozila i novi dizajn.

U moru novih vozila i projekata koje najavljuju kupci naše su šanse za osvajanje novih poslova. Elektrifikacija vozila nije više samo opcija, ona je sigurna budućnost. Ne doprinosi samo ona smanjenju emisija CO₂, već je potrebno smanjenje težine vozila, upotreba zelenih i reciklabilnih materijala. Pred nama su veliki izazovi, ali i puno mogućnosti za daljnji rast i napredak.

Rad od kuće nešto je s čime smo se intenzivno susretali u prethodnom razdoblju i to je rješenje koje nam je u ovim nemilim vremenima omogućilo zadržati kontinuitet poslovnih procesa. Za mene osobno to nije adekvatna zamjena za ured, razgovore licem u lice, timski rad i svakodnevne kontakte s tvornicom koji su neophodni. Isto tako, posjete kupcima i dobavljačima te održavanje kvalitetnih odnosa teško je zamijeniti Microsoft Teamsom.

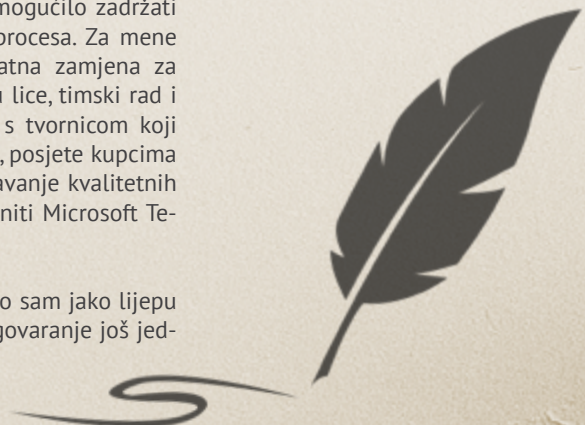
Dok ovo pišem, zaprimio sam jako lijepu vijest koja potvrđuje ugovaranje još jed-

nog novog projekta za nama značajnog kupca. Rezultat je to zajedničkog truda i timskog rada koji je preduvjet naše uspješnosti. Dokle god imamo problema, znači da imamo i složenih projekata. Na nama je da ih preveniramo i riješimo na zadovoljstvo svih nas u lancu, od zaprimanja upita do isporuke konačnog proizvoda kupcu. Siguran sam kako AD Plastik Grupa ima perspektivnu budućnost i kadar koji će kompaniju iznijeti i u narednom razdoblju.

Želim Vama i Vašim najmilijima, ponajprije na osobnom, a onda i na poslovnom planu, da ostvarite svoje želje i snove u 2022. godini.

Sretan Božić i Nova godina.

Pisali ste...

Ovo je rubrika koju zajednički uređujemo i sadrži ideje, komentare, prijedloge i pitanja adepeovaca iz cijele grupacije. Tražimo za vas adekvatna pojašnjenja i odgovore unutar kompanije. Predložite, komentirajte, pitajte!

Kada će ADP Mladenovac dobiti uređen parking za radnike? Godinama slušamo priče o tome, ali se nismo pomakli s mrtve točke. Rukovoditelji imaju svoja mjesta za parkiranje, i više nego što im je potrebno, a njih sigurno nema toliko kao što ima nas. Česte su situacije u kojima jedni drugima zatvorimo prolaz jer nema prostora za parkiranje. Želim napomenuti kako u našoj radnoj jedinici najviše ljudi putuje iz okolnih sela na posao i to isključivo svojim vozilima, a ima nas koji iz grada također dolazimo automobilima iz različitih razloga. Kako bismo na vrijeme došli na posao, zbog nedostatka mjesta za parkiranje moramo na posao krenuti pola sata ranije, iako nam do posla treba upola manje vremena. Nadamo se i vjerujemo kako ćemo se i jednog dana moći pohvaliti modernim parkiralištem kao ostale članice naše grupacije. (Mladenovac)

Iako smo planirali realizaciju proširenja parkirnih mjesta, nažalost nismo je ostvarili zbog pandemije i investicija viših prioriteta. Problema smo svjesni i svakako ga planiramo riješiti u narednom razdoblju, u skladu s realizacijom plana poslovanja. Točan datum realizacije ove investicije u ovom trenutku nažalost ne možemo potvrditi. (Uglješa Roksandić)

S obzirom na pad prometa i realizacije plana uslijed pandemije, i samim time ugroze radnih mjesta, zanima me hoće li ADP, u skladu s primjerima rukovodećeg kadra, umanjiti primjerice plaće na 3-6 mjeseci? Primjerice, umanjeње za 20 posto pa hijerarhijski naniže i ostalima 5-10 posto? Tako se mogu smanjiti troškovi i osigurati radna mjesta za budućnost lokacije? (Mladenovac)

Utjecaji smanjenja realizacije prodaje raspoređeni su na sve zaposlenike i zajednički dijelimo teret krize razmjerno satima rada u obračunskom razdoblju. (Andrija Kalajžić)

Kada će se na lokaciji ADP-a u Mladenovcu napraviti mjesto za nepušače i raspored pauza po službama za nepušače, s mjerama zaštite protiv širenja pandemije, kao što je definirano za pušače? (Mladenovac)

Prostor za pušače definirano je mjesto na kojem je dozvoljeno pušenje cigareta u krugu ADP-a. Nepušači mogu svoje pauze iskoristiti na svim ostalim mjestima dozvoljenim za kretanje u krugu tvornice poput klupa ispred ulaza u tvornicu, prostora ispred glavnog ulaza u glavnu zgradu, garderobe i restorana, u skladu s ADP COVID 19 Protokolom. (Andrija Kalajžić)

Zašto su ukinuti paketi za djecu zaposlenika? Kako se ovakva politika kompanije uklapa u populacijsku politiku Vlade Republike Srbije? (Mladenovac)

Zakonom o radu predviđeno je da poslodavac može dati prigodan novogodišnji poklon svojim zaposlenima i ne postoji zakonska obaveza kojom je to dužan napraviti. Ovo smo pitanje dodatno regulirali pravilnikom i pokazali dobru volju, ali nažalost zbog financijskih rezultata i očuvanja poslovanja, ove je godine donesena drugačija odluka. (Andrija Kalajžić)

Zašto još uvijek nalazimo šlepere na parking prostoru predviđenom za zaposlenike AD Plastika? (Solin)

Vozači kamiona ponekad tijekom vikenda neprimjereno parkiraju svoja vozila koja na istom mjestu dočekaju i početak radnog tjedna. Vozači su upozoreni i upućeni na poštivanje propisanih pravila ukrcaja i iskrcaja tereta na našoj lokaciji. Na taj način svojim zaposlenicima želimo osigurati prostor za parkiranje tijekom radnog vremena. (Josip Vulić i Jadranka Konta)

Zbog situacije s pandemijom, od prošle su godine ukinute nagrade AD5, domjenak za ADP Dan, novogodišnji domjenak i slično, ali nisu ukinute dodjele cvijeća za Dan žena i Dan planete Zemlje, obuke, seminari, *teambuilding*, službena putovanja, slanja robe gratis bez nadoknade plaćanja i slično. Je li moguće napraviti rebalans budžeta barem za novogodišnje paketiće za djecu (do 15 godina) pa da barem malo uljepšamo kraj godine najmlađima svojih vjernih zaposlenika? (Mladenovac)

Odluke o realizaciji određenih budžetskih stavki donose se u skladu s realiza-

cijom poslovanja i operativnim planovima. S obzirom na pad realizacije prodaje, u ovom trenutku nije moguće realizirati sve planirane budžetske stavke pa se realiziraju samo one koje direktno utječu na sigurnost i zdravlje zaposlenika te kvalitetu proizvoda. Kontinuirani razvoj i praćenje trendova nužnost je za opstanak u industriji, a to podrazumijeva stalnu edukaciju naših kadrova. Edukacije su minimizirane, ali u skladu s okolnostima provode se one koje su nužne za naše poslovanje i napredak. (Andrija Kalajžić)

Imaju li naši zaposlenici još uvijek popust prilikom plaćanja računa za struju? (Zagreb)

Zaposlenici AD Plastika u Hrvatskoj mogu ostvariti popust prilikom plaćanja računa za struju ukoliko koriste usluge HEP-a. Kako biste to realizirali potrebno je javiti se u odjel ljudskih resursa kako bismo vam dodijelili pripadajući kod. (Mira Pavić)

Na koji način mogu predložiti obuku ili seminar koji bi mi koristio na radnom mjestu? (Solin)

Prioriteti realizacije edukacija definiraju se sukladno odobrenom godišnjem budžetu i usmjerenosti prema realizaciji poslovnih ciljeva kompanije. Sa svojim prijedlozima javite se svom neposredno nadređenom menadžeru koji će u suradnji s odjelom ljudskih resursa pronaći optimalnu mogućnost realizacije. (Sanja Drobac)

Hoće li biti jubilarnih nagrada za radnike koji su 10 godina i više u ADP-u? (Mladenovac)

ADP nema zakonsku obavezu isplate jubilarnih nagrada pa ćemo u skladu sa svojim mogućnostima i poslovanjem, ovo pitanje regulirati internim aktom kada nam uvjeti poslovanja to dopuste. (Veselin Zokić)

Matko Serdarević

pomoćnik Uprave za nabavu, informatiku, zaštitu i opće poslove

Početak 2020. bili smo okruženi pozitivnim ozračjem, imali smo izvanredne planove prodaje, osigurane planske cijene materijala i nove projekte, da bismo se svega dva mjeseca kasnije našli pred potpunom neizvjesnošću i zaustavljanjem proizvodnje kod svih kupaca. O pandemiji je već dovoljno rečeno, ali tada nam se činilo kako je najvažnije izdržati 2020. i vjerovali smo svi kako će sljedeća godina već biti puno bolja.

Život nas često opovrgne i iznenadi, pa se tako 2021. pokazala nepredvidljivošću i neizvjesnijom od prethodne. Ove je godine bilo neusporedivo više kriznih situacija generiranih poremećajima na tržištu materijala, kako zbog zaustavljanja proizvodnje materijala radi nedostatka osnovnih sirovina, tako i potrošenih zaliha materijala, prekida regularnih transportnih pravaca te posljedično produženja rokova isporuka i povećanja cijena svih vrsta materijala. Tektonski poremećaji na tržištu nabave ne ogledaju se samo u ekstremnim povećanjima cijena, već i u nedostatku pojedinih komponenti. Tako je nedostatak poluvodiča na globalnoj razini uzdrmao i poremetio cijelu automobilsku industriju te sve karike tog, inače čvrstog, lanca.

Budući da je planove trebalo prilagoditi čestim promjenama narudžbi kupaca tijekom cijele godine, upravljanje procesom nabave nikad nije bilo zahtjevnije. Primarni ciljevi nabave u svrhu osiguranja kvalitete, ušteda i profita kompanije nisu više bili u fokusu. Prioritet je u ovoj godini bio uopće osigurati opskrbni lanac kako bi se prvenstveno procesi unutar kompanije nesmetano odvijali. Zbog ušteda i smanjenja troškova koji su bili nužni u ovim okolnostima, nabava je bila inicijator propitivanja stvarnih potreba organizacijskih jedinica te neizostavna karika u racionalizaciji troškova.

Upravljanje rizicima u procesu nabave bilo je ključno u proteklom razdoblju jer se veliki broj dobavljača teško prilagođavao novonastaloj tržišnoj situaciji. Stalna komunikacija s dobavljačima, kvalitetne procjene rizika i osiguravanje alternativnih rješenja bili su neizbježni.

Samo uvođenje novih kompanija na panel dobavljača, u bilo kojem segmentu automobilske industrije, iziskuje dodatne aktivnosti, provjere i procedure, za razliku od dobavljača širokog asortimana kod drugih grana gospodarstva. U ovoj se situaciji posebna pažnja posvećivala uvođenju novih dobavljača i ciljano smo se usmjeravali na ključne i strateške dobavljače, vodeći primarno brigu o troškovima kako bismo spriječili i minimalizirali negativne tržišne utjecaje na naše poslovanje.

Zbog velike volatilnosti cijena i ponude na tržištu, promijenila se standardna strategija nabave koja je težila okrupnivanju dobavljača pojedinih usluga zbog osiguranja boljih komercijalnih uvjeta nabave. Sada tražimo fleksibilnije dobavljače koji mogu brzo i efikasno reagirati na naše zahtjeve te osigurati traženu robu ili uslugu na vrijeme i u traženim količinama. Globalizacija i usmjeravanje prema dalekim tržištima zbog ostvarenja veće financijske koristi tijekom ove krize pokazali su svoje nedostatke. Organizacija transporta roba bila je vrlo izazovna za neke udaljene destinacije zbog promjene transportnih kretanja i zamjene tradicionalno najjeftinijih oblika pomorskog prijevoza cestovnim ili željezničkim. Trebalo je, osim troškovnih, sagledati i vremenske aspekte te rizike takvih vrsta prijevoza zbog velikih udaljenosti i nepredvidivih situacija poput nepovoljnih vremenskih uvjeta ili ograničenja u međugraničnim tranzitima zbog COVID mjera.

Međudržavne restrikcije u putovanjima dovele su i do pomanjkanja radne snage, čime se uz povijesno povećanje cijena nafte na burzama stvorio ogroman pritisak na opskrbni lanac i njegov cjenovni aspekt. Dobavljači koji su se prilagodili i osigurali resurse za obavljanje svoje djelatnosti, nisu mogli dovoljno brzo reagirati na toliko povećanje potražnje. Na globalne su poremećaje reagirali i energenti čija je cijena u nekim trenucima bila i do pet puta veća od prosječnih cijena u zadnjih pet godina, a posebno se to odnosi na cijene električne energije i plina.

Ovakva razdoblja ekonomisti nazivaju VUCA razdoblja, što je engleska kratica za vrijeme nestabilnosti, neizvjesnosti, složenosti i dvosmislenosti. Jednostavnije rečeno, nezahvalno je razdoblje za planiranje i donošenje značajnijih odluka. Međutim, svjesni smo kako ovakav način poslovanja nije održiv i u skorij će se budućnosti stanje morati stabilizirati.

Promjena je 'konstanta' u autoindustriji kojoj i mi s ponosom pripadamo. Opstaju i traju oni koji su spremni na promjene i prilagodbe. Uz sve izazove, svoju korporativnu kulturu i dalje temeljimo na održivosti, poticanju suradnje i prepoznavanju izvrsnosti. Sa svojim strateškim dobavljačima osiguravam obostrano prihvatljive modele suradnje, koji će nam u trenutku potpunog oporavka tržišta omogućiti ostvarivanje dodane vrijednosti u području nabave. Naša je kompanija čvrsto usmjerena na putu prema boljoj i sigurnijoj budućnosti.

Želim Vam sretan Božić i Novu godinu.

Kreativnost zagrebačke kvalitete

Služba kvalitete u radnoj jedinici Zagreb vrvi kreativnim i inovativnim ljudima. Široki je to dijapazon osobnosti i različitih hobija. U ovom broju predstavljamo neke kolege čiji su hobiji posebno privukli našu pozornost.

Bonsai majstor

Laboratorijski tehničar **Josip Otmačić** slučajnim je pretraživanjem internetskih bespuća prije devet godina naišao na tekst o bonsai drveću koji je privukao njegovu pozornost. Pisalo je tamo kako je bonsai japanska umjetnost koja „samo“ pokušava proizvesti mala stabla koja oponašaju oblik stvarnog drveća. Taj „samo“ bio je njegova prekretnica. Nakon toga utrošeni su sati strpljivog rada, oblikovanja i formiranja grana i korijenja, traženja odgovarajućih sadnica, prikladnih posuda i kamenja... Tako se u vrtu njegove obiteljske kuće počela stvarati mini šuma koja danas broji oko pedesetak bonsai drvaca. Objavom fotografija na društvenim mrežama uspostavio je suradnju s europskim bonsai majstorima, a potom je pokrenuo i vodio Bonsai radionice u rodnom Samoboru. Prije pet godina prvi je puta pozvan da sudjeluje na izložbi i od tada aktivno sudjeluje na renomiranim izložbama diljem Europe. Najznačajnija Bonsai izložba u Hrvatskoj održava se redovito tijekom svibnja u malom gradu Ludbregu. Josip redovito izlaže na toj izložbi, pojedinačno ili u timu s drugim bonsai majstorima. Ako vas put nanese, dođite i pogledajte jer za Josipa je bonsai jednostavno način življenja.

Kaligrafkinja

Antonija Lepur tehnologica je kvalitete, ali i uspješna kaligrafkinja. Ona svoj život ne može zamisliti bez papira i tinte, flomastera i akrilnih boja koje su njezina svakodnevica od najranijeg djetinjstva. Kaligrafijom se počela baviti u udruzi za oživiljenu povijest Reda čuvara grada Zagreba gdje se susrela i upoznala s različitim povijesnim tekstovima i stilovima pisanja. Kaligrafija je umjetnost lijepog pisanja rukom uz pomoć pera, kista, tinte ili nekog drugog pribora za pisanje, a upravo je to ono što je Antonijina dugogodišnja strast. Svojim je marljivim radom, ustrajnom vježbom i zalaganjem vrlo brzo dogurala do majstorice i jedne od voditeljica radionica kaligrafije. Sa svojim kolegama često posjećuje razne viteške turnire i sajmove, gdje učestvuje u uprizorenjima srednjovjekovnog života i bitaka. Važan dio rada unutar Udruge vezan je i uz srednjovjekovnu bolnicu, Hospital, koja je pratila vojsku u bitkama te pružala pomoć vojnicima i civilima. Najznačajniji kaligrafski radovi su Herbal koji sadrži ljekovito bilje i njihovu primjenu te prijepisi Biblije i legenda o svetom Jurju, koja je najstariji tekst sačuvan na hrvatskom jeziku.

Nogometašica

Sandra Trstenjak strastvena je nogometašica koja se sportom bavi još od osnovne škole. Tehnologica kvalitete svoju je ljubav prema sportu otkrila na prvim treninzima odbojke, nakon čega su je privukle nogometne čarolije. Dolaskom na fakultet u Zagreb otkrila je futsal, za sebe savršen spoj sportova koje je trenirala kao dijete. S ozbiljnijim treninzima započela je na drugoj godini fakulteta, a 2017. godine započinje i svoju natjecateljsku karijeru. Godinu kasnije osnovana je ženska reprezentacija i Sandra je pozvana da se pridruži timu. Članica je i futsal reprezentacije Sveučilišta u Zagrebu od 2017. godine, a ove su godine djevojke osvojile broncu na svjetskom natjecanju WIUC u Rimu. Ujedno je i članica MNK Alumnus s kojim se aktivno natječe u hrvatskim i europskim ligama prvakinja. Želimo joj još puno uspjeha na sportskim terenima, ali i u njejoj profesionalnoj karijeri.

Mira Pavić

izvršna direktorica ljudskih resursa i poslovne organizacije

Drage kolegice i kolege,

na kraju još jedne neizvjesne i zahtjevne godine, koristim priliku da Vam se obratim i zahvalim na predanom radu, trudu i strpljenju. Iako smo se nadali kraju pandemije u ovoj godini, realnost je malo drugačija od one koju smo priželjkivali. Ono što nažalost ne možemo mijenjati, trebamo prihvatiti i što bolje se tome prilagoditi.

Izuzetno sam ponosna na sve zaposlenike AD Plastik Grupe i njihovo zalaganje u ovim neizvjesnim vremenima. Snagom, trudom i zajedništvom iznjedrili smo dobre rezultate u danim nam okolnostima. Pandemija je promijenila sve, naše poznate obrasce življenja i poslovanja. Nije bilo jednostavno i nismo se svi na jednake načine suočili s time, ali zajednički smo uspjeli, prilagodili se i nastavljamo dalje prema boljoj budućnosti.

Zaštita zdravlja, sigurnost i dobrobit zaposlenika naši su apsolutni prioriteti i jedan od najvažnijih zadataka je omogućiti svojim zaposlenicima rad u što sigurnijem radnom okruženju. Naši su zaposlenici naša najveća vrijednost i štiteći ljude, svoj najznačajniji i najdragocjeniji resurs, štitimo svoju kompaniju i poslovanje.

Nagle promjene s kojima smo bili primorani suočiti se, u kojima je ugroženo fizičko i mentalno zdravlje, izazivaju izniman stres i strah s kojima se ne nosimo svi na jednake načine. Zbog toga je briga o mentalnom zdravlju postala jedna od najvažnijih tema u našoj kompaniji, ali i na globalnoj razini.

Prepoznavši ovaj problem, za početak smo uspostavili besplatno psihološko savjetovanje za sve zaposlenike naših lokacija u Hrvatskoj. Ali, u ovim okolnostima najviše si možemo međusobno pomoći pružajući podršku jedni drugima. Ponekad jedan osmijeh i topla riječ čine najveću razliku. Njihova je vrijednost neprocjenjiva, a ne koštaju nas ništa.

Ove smo godine postali ponosni nositelji certifikata „Tvrtka prijatelj zdravlja“, kojim su prepoznata naša nastojanja za unaprjeđenje zdravlja na radnom mjestu, promicanje zdravih životnih navika i iskazivanja pozitivne brige o zdravlju svojih zaposlenika.

Svoje smo edukativne aktivnosti prilagodili okolnostima, ali nismo ih niti u jednom trenutku zaustavili, jer kako je rekao Albert Einstein „jednom kad prestanemo učiti, počinjemo umirati“. Cjeloživotno učenje poslovna je, ali i društvena norma današnjice, a ono nam daje priliku da kontinuirano unaprjeđujemo i razvijamo svoje vještine. Upravo su znanje i iskustvo koje imamo temelj naše kvalitete i konkurentne prednosti na tržištu.

Održivi razvoj naša je strateška odrednica pa su tako održive poslovne prakse u fokusu našeg interesa. Odgovornost prema zajednici i društvu jedini je ispravan put prema konkurentnosti i efikasnosti, pa ćemo u budućnosti sigurno jačati koncept ekološki prihvatljivog upravljanja ljudskim resursima.

Ova nam je pandemija štošta pokazala, ali nas je i ponukala da ubrzano preispitamo i unaprijedimo svoje načine rada. Jedno je sigurno, ukazala nam je na potrebu prilagodbe i održivosti moderne radne snage, ubrzala prijelaz prema digitalizaciji poslovanja i naglasila važnost ljudskih resursa u novim okruženjima. Naš cilj je još snažnije povezivanje i suradnja, jer jedino timskim radom možemo iskoristiti pune potencijale AD Plastik Grupe.

Nadolazeća godina donosi nove izazove, ali vjerujem i veće uspjehe. Moramo biti ustrajni i pozitivni unatoč okolnostima koje ne idu baš uvijek na ruku. Puno je

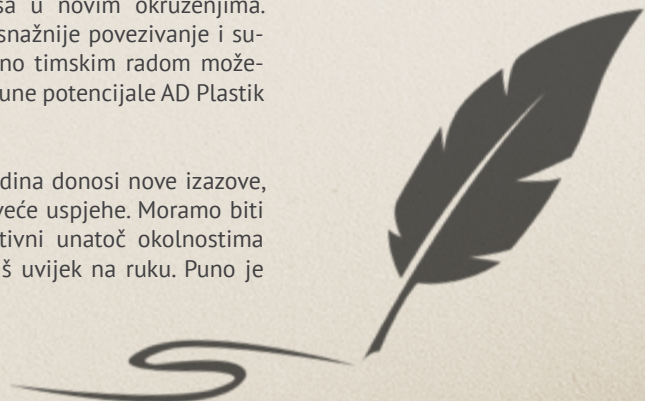

ljepote oko nas i jednom kad se situacija stabilizira samo će nebo biti granica našem daljnjem razvoju i napretku. Uvijek ćemo stajati uz one kojima je potrebno, a zajedničkim trudom gradimo bolje i poželjnije poslovno okruženje.

Sigurno nikada nećemo zaboraviti razdoblje pandemije, ali neka nam to uvijek bude podsjetnik kolika je snaga zajedništva. Zahvaljujući svima Vama, strpljenju i trudu koje ste pokazali, danas smo kompanija koja sigurno kroči u bolju budućnost.

Povodom nadolazećih blagdana, od srca želim Vama i Vašim najmilijima mir, ljubav, zdravlje i blagdansko veselje.

Čestit Božić i sretna Nova godina!

Josip Divić

direktor financija

Drage kolegice i kolege,

kada pogledate unatrag, ne čine li vam se neka razdoblja za koja ste mislili kako su najgora, ipak malo manje strašima s određenim odmakom?! Kod mene je gotovo uvijek tako.

U ljudskoj je prirodi valjda zaboravljati na loše i teške trenutke, a mjesto u svojoj memoriji prepustiti ipak pohranjivanju onih lijepih i ugodnijih trenutaka.

Vjerojatno bih tako već danas gledao i na sami početak pandemije da se nije toliko odužila i da njezine posljedice ne trpimo već gotovo pune dvije godine. Nadali smo se malo bržem oporavku na svim poljima i računali s njim već u 2021., ali nažalost nije baš tako ispalo. Istina, život se donekle normalizirao, ako prihvatimo kako smo se na neke promjene već dobrano navikli. Usporedimo li današnju situaciju s razdobljem kada smo bili „zatočeni“ u svojim domovima i nismo znali što nas čeka izvan sigurnosti doma, bolje je. Ali nažalost još smo daleko od starog normalnog, kako u svojim privatnim životima i svjetovima, tako i u onom poslovnom.

Nedostatak poluvodiča, poremećaji u opskrbnim lancima, rast cijena materijala, transporta i energenata obilježili su našu poslovnu 2021. godinu. S nekima od ovih „izazova“, kako danas u poslovnom svijetu volimo nazivati probleme, nosimo se lakše, zahvaljujući postavkama industrije u kojoj radimo. Na neke pak ne možemo utjecati i moramo im se prilagoditi.

S obzirom na okolnosti, usudio bih se reći kako smo i u tom segmentu napravili solidan posao. Veliki broj neradnih dana svih naših kupaca, kao i zastoji u proizvodnji cijele autoindustrije uslijed nedostatka poluvodiča, odrazili su se na naše poslovanje.

Nedostatak minijaturnih elektroničkih sklopova bez kojih je nemoguće zamisliti bilo kakav, pa i najmanji, elektronički

uređaj, a kamoli automobil koji ih broji u stotinama komada, poremetio je proizvodne tokove cijele industrije.

Manji prihodi, manji broj radnih dana i niža iskorištenost kapaciteta, neminovno su doveli do određenog sniženja profitabilnosti. Poduzete aktivnosti vezane za optimizaciju troškova i investicija, kao i adekvatno upravljanje novčanim tokovima, pomogli su u očuvanju financijske stabilnosti i ublažili značajan pritisak na profitabilnost. Bez obzira na okolnosti, uspjeli smo i blago sniziti neto financijski dug AD Plastik Grupe. Uredno su otplaćene sve obveze po kreditima, realizirani su novi krediti po nižim kamatnim stopama, tako da je snižen i trošak financiranja. Svakako je bitno spomenuti i novougovorene poslove čija vrijednost u ovoj godini premašuje 150 milijuna eura, što je sigurno dobar zalag za budućnost.

Iako nisam zaljubljenik u dočeke novih godina, ovu iskreno s nestrpljenjem očekujem. Dva su osnovna poslovna razloga za to i oba imaju jednak nazivnik – oporavak.

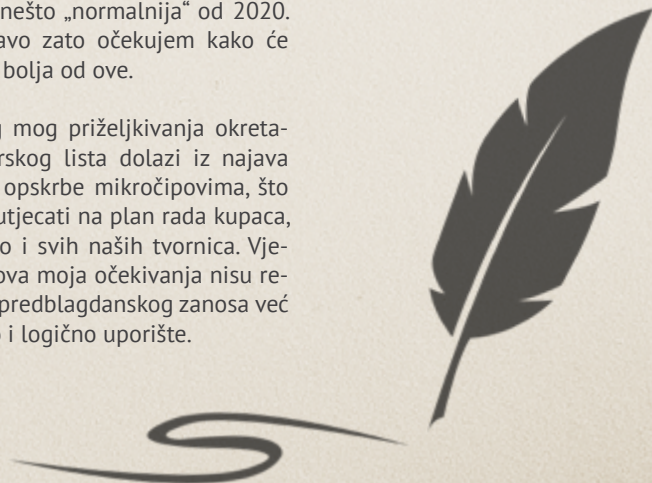
Prvi je razlog što duboko vjerujem kako ovoj koronakrizi, sa svim njezinim repovima, mora napokon doći kraj. Bez obzira što je ovo bila zahtjevna i teška godina, vjerujem kako ćete se složiti sa mnom da je ipak bila nešto „normalnija“ od 2020. godine. Upravo zato očekujem kako će sljedeća biti bolja od ove.

Drugi razlog mog priželjkivanja okretanja kalendarskog lista dolazi iz najava stabilizacije opskrbe mikročipovima, što će direktno utjecati na plan rada kupaca, a posljedično i svih naših tvornica. Vjerujem kako ova moja očekivanja nisu rezultat samo predblagdanskog zanosa već imaju realno i logično uporište.

Stoga svim dragim kolegicama i kolegama koji čitaju ovaj tekst želim da se u narednim danima dobro odmore, uživaju u blagdanima sa svojim najmilijima te s novim elanom i optimizmom uđu u 2022., koja će nesumnjivo biti bolja.

Blagoslovljen Božić i sretna Nova godina vama i vašim obiteljima.

Mislimo danas na svoje sutra

Planiranje i razmišljanje o mirovini najčešće odgađamo za neko buduće vrijeme, misleći kako se radi o dalekoj budućnosti. Pomicanje dobne granice za umirovljenje taj životni događaj čini još udaljenijim, međutim protok vremena nas ponekad iznenadi pa je potrebno čim prije se pobrinuti za tu životnu fazu kako bismo uživali u dostojanstvenom starenju.

Sve veći je udio starijih osoba u ukupnom stanovništvu, što je posljedica produljenja životnog vijeka i istovremeno smanjenja fertiliteta. Omjer populacije starije od 65 godina u odnosu na radni kontingent sve je veći pa su i mirovinske reforme pred sve većim izazovima.

Reformom mirovinskog sustava u Hrvatskoj dio javnog sustava je privatiziran, a mirovinski je sustav ustrojen na tri razine ili stupa. **Prvi stup je obavezan** i za njega se izdvaja 15 posto bruto plaće. On se temelji na načelu međugeneracijske solidarnosti i sredstva izdvojena iz plaće u ovaj stup nisu vaša, već "danas vi izdvajate za druge, a sutra će drugi izdvajati za vas". **Drugi stup je također obavezan** i za njega se izdvaja pet posto bruto plaće, koja se uplaćuje na osobni račun u obaveznom mirovinskom fondu po vlastitom izboru. Ta sredstva predstavljaju vašu osobnu imovinu koja uključuje i prinos koji fond ostvari svojim poslovanjem. **Treći je stup dobrovoljan**, a visina i učestalost uplata osobni je izbor. Dobrovoljni mirovinski fond sličan je investicijskom fondu u kojem su uložena sredstva vaša osobna imovina, a s obzirom da je zadaća fondova ulaganjem uvećati vrijednost imovine, time se uvećava i vaša osobna imovina za visinu ostvarenog prinosa. Sredstva na osobnom računu člana obaveznog (II. stup) i dobrovoljnog (III. stup) fonda predmet su nasljeđivanja, u skladu sa zakonom koji uređuje pravo nasljeđivanja.

Postoje tri kategorije obaveznih mirovinskih fondova u Hrvatskoj - A, B i C, čime je omogućeno preuzimanje inicijative u vezi sredstava svog II. mirovinskog stupa. Odabir kategorije ovisi o količini rizika koju želite preuzeti, uzimajući u obzir svoje godine. Najveći rizik preuzima se odabirom kategorije A, zatim B te najmanji odabirom kategorije C. Ukoliko ne odaberete kategoriju fonda, REGOS (Središnji registar osiguranika) vas automatski raspoređuje u kategoriju B. Kategorija A preporuča se uglavnom mlađim osobama jer se u njoj moguće zadržati najkasnije do 10 godina prije odlaska u starosnu mirovinu. Tada vas REGOS au-

tomatski prebacuje u kategoriju B, kao što vas pet godina kasnije raspoređuje u kategoriju C.

U Hrvatskoj postoje četiri obavezna mirovinska fonda i svaki od njih ima po tri kategorije. Dakle, imate na raspolaganju 12 mogućnosti usmjerenja sredstava u svoj II. mirovinski stup. Promjena i odabir fonda mogu se obaviti u poslovnicama FINA-e, na šalteru Mirovinskih informativnih centara ili na internetskim stranicama REGOS-a, ukoliko imate tražene vjerodajnice. Praćenje informacija o prinosima obaveznih mirovinskih fondova važno je za donošenje odluke o promjeni fonda ili kategorije. Stanje na svom osobnom računu fonda može se provjeriti putem aplikacije Moj račun – REGOS. Za promjenu obaveznog mirovinskog fonda obračunava se izlazna naknada unutar prve tri godine neprekidnog članstva u istom fondu, a jednom godišnje može se bez naknade promijeniti kategoriju fonda unutar istog mirovinskog društva i to u kalendarskom mjesecu u kojem je osoba rođena.

Najviše fleksibilnosti pruža III. mirovinski stup, koji predstavlja štednju na koju se ostvaruju državni poticaji od 15 posto od iznosa uplata, a najviše 750 kuna godišnje. Poslodavac svojim zaposlenicima može, uz njihov pristanak, uplaćivati dobrovoljnu mirovinsku štednju do 500

kuna mjesečno. Korist zaposlenika je razlika između bruto i neto iznosa, izdatak mu je neto iznos (cca 312 kn), a primitak na računu u fondu ukupan bruto iznos (500 kn) koji uplati poslodavac, a kojemu se to priznaje kao porezna olakšica. Član dobrovoljnih mirovinskih fondova postaje prvom uplatom i upisom u registar članova, a nema dobnih ograničenja, niti onih vezanih za zaposlenje ili primanja, nema ograničenja visine, trajanja ili dinamike uplata. Mirovinu iz ovog stupa možete koristiti prije starosne mirovine - s 55 godina stječu se uvjeti za privremenu, a sa 60 za doživotnu mirovinu.

Primjerene mirovine trebale bi omogućiti zadržavanje ranijeg načina života i socijalnog položaja, a ne samo zaštitu od siromaštva. Promjene u trajanju i kvaliteti života treba promatrati kao dvostruku priliku. Prije svega, duža radna aktivnost nudi više mogućnosti i vremena za štednju, a vlastitom pripremom za mirovinu osiguravamo svoju samostalnost. Tako ćemo moći dati doprinos društvu u raznim područjima života i promijeniti neke diskriminativne predrasude. Mudra izreka kaže: "Sitna štednja bogati, sitni troškovi osiromašuju", zato ne čekajte, vrijeme za planiranje mirovine je upravo sada.

Maša Parat

Nagrada HRIO u kategoriji velikih poduzeća

AD Plastik i ove je godine ponosni dobitnik nagrade **HRIO u kategoriji velikih poduzeća**, koju Hrvatski poslovni savjet za održivi razvoj (HRPSOR) i Hrvatska gospodarska komora dodjeljuju za održivost poslovnih praksi četrnaestu godinu zaredom. Na godišnjoj Konferenciji o održivom razvoju nagradu je u ime kompanije preuzeo predsjednik Uprave **Marinko Došen**.

„Održivo poslovanje u današnjem je vremenu obaveza svake kompanije, bez obzira na djelatnost, veličinu ili geografsku pripadnost. Naša je dužnost živjeti u harmoniji sa svojim okruženjem i sačuvati ovaj planet za buduće generacije. Sretni smo što naš trud i napredak prepoznaje stručna javnost i mada je održivo poslovanje sastavni dio naše korporativne kulture, svjesni smo kako smo na samom početku. Održivo poslovanje trajan je proces koji svakodnevno moramo živjeti i koji mora biti utkan u sve segmente poslovanja. To je jedini način za uspjeh i opstanak na modernom tržištu. Svaka nam je nagrada zadovoljstvo i na neki način potvrda za uspješan rad, ali prije svega nam je dodatna obaveza i motivacija za još bolju budućnost.“, poručio je **Marinko Došen**, predsjednik Uprave AD Plastik Grupe.

Hrvatski indeks održivosti (HRIO) metodologija je koja omogućuje sveobuhvatan uvid u održivost poslovnih praksi, usklađenost s najnovijim odredbama Europske unije te usporedbu s praksama drugih hrvatskih poduzeća. Ocjenjuju se aktivnosti u šest područja, a ovim se rejtingom mjeri razina održivosti poduzeća u Hrvatskoj. Nagrade se dodjeljuju jednom godišnje, a u procjeni sudjeluje više od stotinu poduzeća. Praksa je to kojom

neka kompanija, više od zakonom propisanih obaveza, integrira održivi razvoj u sustav donošenja odluka i tako upravlja utjecajem svog poslovanja na okoliš i društvo. Usklađujući se s najnovijim europskim direktivama i standardima, globalnim rejtingima i Ciljevima održivog razvoja, nekadašnji Indeks DOP-a nadogradio se i modernizirao te promijenio naziv u Hrvatski indeks održivosti – HRIO.

COP 26

COP 26 globalna je UN-ova konferencija koja je okupila svjetske lidere kako bi raspravljali o klimatskim promjenama i načinu na koji će države na njih utjecati. Konferencija se održala u Glasgowu, a zaključke s konferencije na kojoj je sudjelovalo 197 država s nestrpljenjem je iščekivao cijeli svijet.

Zaustavljanje globalnog zagrijavanja prije nego što dosegne nepovratne visine ponovno je bila polazišna točka konferencije, ali politizacija događaja punila je novinske stupce više od ključnog cilja. Znanstvenici predviđaju kako će globalno zagrijavanje do kraja stoljeća porasti za čak 2,4 C°, a svakom je godinom sve teže utjecati na njegovo smanjenje. Na prethodnoj konferenciji u Parizu postignut je dogovor među članicama o zaustavljanju na 1.5 C°, ali situacija svakom

godinom zahtijeva sve radikalnije mjere kako bismo uspjeli zaustaviti globalno zagrijavanje.

COP 26 iznjedrio je prihvaćanje novih obaveza vezanih uz zagađenja metanom, deforestaciju i financiranje ugljena te dugo očekivani dogovor između Kine i SAD-a po pitanju emisija ugljika. Više od sto zemalja priključilo se koaliciji SAD-a i Europske unije za smanjenjem emisija metana za 30 posto do 2030., u odnosu na 2020., koje su jedan od glavnih uzročnika klimatskih promjena. Finalni je dogovor izmijenjen u posljednjim minutama kada je Indija, jedan od najvećih potrošača ugljena, inzistirala na izmjeni terminologije u dogovoru oko fosilnih goriva pa je riječ „izbacivanje“ zamijenjena „smanjenjem“. Unatoč kritiziranju Indije, njihov je prijedlog na kraju usvojen i u

finalnom su dogovoru ipak po prvi puta označili fosilna goriva kao ključne uzročnike klimatskih promjena.

Ostaje za vidjeti kako će pojedine države pokušati ostvariti prihvaćene obaveze i odgovornosti, a konferencija o kojoj se puno pričalo samo je mali komadić dugog puta u kojem svi trebaju sudjelovati kako bismo maksimalno sačuvali Zemlju.

Krešimir Mikulandra

Your needs. Our drive.

www.adplastik.hr